

naturligvis er der ikke vist saa megen Interesse, som man kunde ønske, og jeg siger da; Ere de Herrer Proprietærer virkelig villige til at gaa sammen med os; nu vel! saa lad dem skabe os et Landsting, der vil tage Hensyn til Landbruget, ligesom Folkestinget har gjort, saa ere vi i en rigtig god Gænge. Men saa skuler jeg ingenlunde for mig selv, at skulle vi gavne den danske Landboistand, saaledes at det kan hjælpe noget, og skulle vi ikke spises af med nogle Talemaader, saa er der kun en eneste Ting at gøre, og det er at tage fat paa vore uhyre militære Udgifter. Der kunne vi tage Bengene og gøre Gavn med det samme. Derfor siger jeg; Ere de store Bønder, som besætte Landstinget blevne fattige nok og lede nok af Provisoriet og Militærudgifterne til at ville slutte Forlig, saa give vi dem med Blæde et ærligt og oprigtigt Haandslag derpaa; men saa maa de ogsaa vide, at skal der gøres noget, saa maa de være med til at gøre noget paa det eneste Punkt, hvor der for Alvor kan gøres noget, nemlig til at nedsætte Militærudgifterne. Det kan ikke hjælpe, at man kommer med Forslag, som vi ikke saa noget ud af. Det kan ikke hjælpe at føre i Ring med Forslag, som vi ikke saa noget ud af, f. Eks. et saadant Forslag, som har spillet en Rolle paa Møderne i Sommer, Forslag om Ophævelse af Halvprocentafgiften. Ingen skal være villigere end jeg til at gaa med til Ophævelse af denne Afgift; jeg har selv sammen med det afdøde Medlem fra Ruds-Bedby (Tauber) stillet Forslag om dens delvise Ophævelse, men det kan ikke være en epotegørende Sag for os Landbrugere; det vilde jo kun hjælpe dem, der handle, men de, der sidde rolig paa deres Ejendomme, fik jo ikke en Øre. Det er dem, der løbe fra deres Ejendomme eller paa anden Maade handle, der vilde saa godt deraf. Man skal altsaa ikke sige os, at med en saadan Ting som Halvprocentafgiftens Ophævelse ville vi Landmænd være vel holdne. **Benrættien:** Hvorfor har det ærede Medlem saa foreslaaet dens Ophævelse? Det var jeg med til, fordi det er en gammel uretferdig Krigsskat fra Aaret 1810. Det er derfor en ganske naturlig Sag, at man vil have den hævet, og man skulde synes, at det ærede Medlem, som har været inde paa Landbobevægelsen, maatte være enig med mig i, at den snarest muligt skulde ophæves, men vi maa ikke bilde os ind, at vi derved i nogen væsentlig Grad vilde støtte det danske Landbrug. Nej, vi danske Landmænd, store og smaa, ere blevne fattige nok til at se, at dette her kan ikke gaa længere. — Det kan ikke gaa for Samfundet lige saa lidt, som for den

private Mand, at vi gaa hen og give Halvdelen af vore Statsindtægter ud hvert Aar til uproduktive Djemed. At dette vil og maa tage en Ende med Forstrækkelse, er en Selvfølge. Derjom Meningens skulde være, at vi Landmænd skulde hjælpes ved at faa ny Skatteobjekter, saa forekommer det mig rigtigt nok, at det er ligesom en Mand vilde sælge sine Heste for at faa sin Kobesætning forbedret. Det vilde han i Almindelighed ikke saa noget ud af. Derfor siger jeg, at det at paalægge ny Statter for de rigjennem at støtte paa andre Punkter kan ikke hjælpe. Nej, der er et eneste Punkt, hvor vi kunne gøre noget. Selv den højtærede Konseilspræsident har jo allerede fra første Færd af, da han kom til at sidde paa den Plads, han nu sidder paa, udtalt: Have I Rigsdagen med jer, vil jeg bøje mig! Derfor er det mit sikre Haab, og det ikke mindst efter den Tilslutning, som denne Bevægelse faar af det ærede Medlem fra Møen (Bojzen) og andre, at flere af Proprietærerne ere ved at blive lede af Militærvæsenet og af den finansielle Politik, vi have ført; den kunne de nu ikke udholde længere, nu ville de have Hjælp. Jeg er vis paa, at skabe de et Landsting, som vil være med til at støtte os, saa er det netop det, som vi skulle have. Hvis det danske Landbrug kommer i Ruæ og Vagtslaa, saa tror jeg, at hele Landet, ogsaa de, der ikke ere Landmænd, ville have største Skade deraf. — Den ærede sidste Taler kom ind paa sine Havelodder. Ja, da han sammen med det ærede Medlem fra Møen begyndte sin ny Politik, havde de kun to Strengte paa deres Bue, nemlig det billige Sukker og Havelodderne. Det billige Sukker fik de, men Havelodderne bleve fuldstændig borte for dem, og dem have vi hverken hørt eller set til siden. Jeg siger, at det kunde jo være meget godt, hvis vi kunde faa nogle Havelodder, hvis vi kunde faa saadanne selvstændige Mænd ude paa Landet, men jeg vil dog samtidig sige til det ærede Medlem, at hvis han tror, at det i nogen væsentlig Grad vil støtte os Landmænd, som have Jord og saa megen Jord, at vi i væsentlig Grad kunne leve af den, saa tager han fejl. Jeg skal ikke have noget imod, om det kunde lykkes ham at faa sine Havelodder reddede i Land. Direkte gif det jo ikke, men saa prøvede han paa at faa det ad den Vej, at vi skulde have Præstegaardsjorderne udstykkede, og at Havelodderne skulle laves deraf, men det er ikke lykkedes dem endnu at faa disse Jorder udstykkede; om det vil lykkes i Vinter, det skal vel nu forsøges. Noget væsentlig Hjælp for Landbruget kan det